

ÖZET

İLKÖĞRETİM 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ŞEKİSEL YARATICILIK DÜZEYLERİNİN ÇOKLU ZEKÂ ALANLARI ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Armağan KONAK

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi

Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin şekilsel yaratıcılık düzeylerini çoklu zekâ alanları çerçevesinde değerlendirmektir. Araştırmada, veri toplama aracı olarak, Kişisel Bilgi Formu, Çoklu Zekâ Envanteri ve Torrance Yaratıcı Düşünce Testi Şekilsel Testi A Formu uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini, İstanbul İli Beşiktaş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Hasan Ali Yücel İlköğretim Okulu 6. sınıf öğrencilerinden basit tesadüfi örnekleme yoluyla belirlenen toplam 40 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri toplama araçlarından elde edilen sonuçlara ilişkin veriler, korelasyon katsayısı hesaplanarak İlişkisiz Grup t-testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi ile karşılaştırılmış ve sonuçlar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcılık, Sanat Eğitimi, Çoklu Zekâ Kuramı.

ABSTRACT

ASSESSMENT OF THE SIXTH GRADE STUDENTS' FIGURAL CREATIVITY LEVEL IN THE FRAME OF MULTIPLE INTELLIGENCE THEORY

Armağan KONAK

Marmara University Atatürk Faculty of Education

Department of Art Education

The aim of this study is to assess the sixth grade students' figural creativity level in the frame of the multiple intelligence theory. In this study, personal information form, Multiple Intelligence Inventory and Torrance Tests of Creative Thinking – Figural Test (Form A) are used as data collection tools. The sample of the study consists of 40 sixth-grade students, in Hasan Ali Yücel Primary School in İstanbul who are chosen randomly.

Data connected with the result obtained from data collection tools are compared with correlation, Independent Samples T-Test, One-way ANOVA and it is found that there is not a significant relationship between the results.

Keywords: Creativity, Art Education, Theory of Multiple Intelligence.

1. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

Yaratıcılık; boşlukları, rahatsız edici eksik öğeleri sezip, bunlar hakkında düşünüler geliştirmek, varsayımlar kurmak, bunları sunmak, sonuçları karşılaştırıp, değiştirmek ve yeniden sınamaktır (Torrance, Akt. San, 2004).

Yaratıcılık aslında insan beyni için son derece doğal bir yetenektir; dolayısıyla tüm yetenekler gibi, eğitimle ve doğal ilkelerin kullanılmasıyla geliştirilebilir (Buzan ve Keene, 1996). Ancak; bu süreçte, birçok bakımdan birbirinden farklı olan bireylerin bu farklılıklarının ön planda tutulması önem taşımaktadır. Örneğin; bazı insanlar girişken, bazıları ise içe kapanıktır. Bir diğer önemli nokta ise; her bireyin doğuştan getirmiş olduğu gizilgüçlere sahip olmasıdır. Kuzgun ve Deryakulu (2004)'nun da belirtmiş olduğu gibi, eğitim bilimcileri ilgilendiren, bireylerin doğuştan getirmiş oldukları gizilgüçlerin nasıl tanınabileceği ve her bireyin kendine özgü gizilgüçlerini gerçekleştirebilmesi için çevrenin nasıl düzenlenmesi gerektiği sorusuna yanıt aramaktır. İşte bu noktada, bireyin zekâ özelliklerinin iyi bilinmesi, bireyin gizilgüçlerini nasıl sergileyeceğini öğrenmesine olanak sağlamaktadır.

Zekâ üzerine birçok tanım ve araştırmanın yapıldığı görülmektedir. Bu tanımlar Bümen (2004)' e göre kimi zaman bireyin zihinsel yapılanmalarından, kimi zaman ise davranışlarından yola çıkarak yapılmıştır. 1980-1990 yılları arasında zekâyâ ilişkin yapılan araştırmaların ortak noktası, zekânın belirli bir kalıba sahip olmadığı; aksine, her bireyde varolan ve geliştirilebilecek niteliklere sahip olduğudur (Bru, 2006). Ayrıca; yapılan diğer araştırmalar sonucunda, zekânın tekil niteliklere sahip olmadığı; karmaşık olan çoğul bir yapıya sahip olduğu desteklenmektedir. Howard Gardner' ın ileri sürmüş olduğu Çoklu Zekâ Kuramının da bu noktadan hareketle ortaya çıktığını söylemek mümkündür.

Anahtar kelimenin 'çoğul' olduğu Çoklu Zekâ Kuramı, bireyin, Dilsel, Mantık-Matematiksel, Görsel-Uzamsal, Bedensel-Kinestetik, Sosyal, Özedönük ve Doğacı olmak üzere sekiz zekâ alanına sahip olduğunu belirtmektedir (Silver, Strong ve Perrini, 2000, Akt. Saban, 2005).

Gardner' in belirtmiş olduğu sekiz zekâ alanını Belleau (2001) aşağıdaki gibi tanımlamıştır.

TANIM VE ÖZELLİKLERİ	
ÖZEDÖNÜK (İÇSEL) ZEKÂ	<p>Kendi güçlü ve zayıf yönlerini anlama, kendi duygularını bilme alanı.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tek başına çalışmayı sever. ▪ Kendisinden bir parça taşıyan çalışmalar ortaya koyar. ▪ Öğrenmeyi, öğrenmeyi sever. ▪ Konsantrasyonu güçlüdür ve oto-disipline sahiptir. ▪ Kendi kendini anlar. ▪ Yalnız çalışmayı sever.
SOSYAL ZEKÂ	<p>Diğer insanlarla olumlu ilişkiler kurulma alanı.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hayatta gruplaşmayı, sosyalleşmeyi sever. ▪ İşbirlikli öğrenmede başarılıdır. ▪ Toplumsal yaşama ilgi duyar. ▪ Olayları başka açılardan bakabilir. ▪ Sinerji oluşturup onu korur. ▪ Diğerlerinin istek ve düşüncelerine saygılıdır. ▪ Öğrenmek için diğer insanlara ihtiyaç duyar.
BEDENSEL ZEKÂ	<p>Vücudunu ve diğer nesnelere kendi ile uyum içinde hareket ettirebilme alanı.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Problemlerin çözümünde bedensel aktivitelerden yararlanır. ▪ Bilgileri okumaz, harekete geçirir. ▪ Beden dilini kullanır. ▪ Mimiklerle iletişim kurar. ▪ İstendik hareketleri kontrol eder.
SÖZEL ZEKÂ	<p>Tanımlama, seslere, kelimelerin ve dilin oluşumuna ilgi duyma alanı.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kelimeler sayesinde öğrenir. ▪ Konuşmayı, okumayı ve yazmayı sever. ▪ İyi bir hafızaya sahiptir. ▪ Espri anlayışına sahiptir. ▪ Kelimelerin doğru kullanımlarına özen gösterir. ▪ Kelimelerin ritim ve seslerine karşı duyarlıdır. ▪ İkna gücüne sahiptir. ▪ Geniş kelime bilgisine sahiptir.
MATEMATİKSEL (MANTIKSAL) ZEKÂ	<p>Mantıksal, sayısal çözümlere karşı duyarlı olma, aralarındaki farkı söyleme alanı.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bir problemin çözümünde farklı bir çözüm yolu ortaya koyar. ▪ Standartlar oluşturur. ▪ Soyut sembol ve matematiksel işaretlere ilgi duyar. ▪ Biçimsel çıkarımlar yapar ▪ Her şeyi mantık süzgecinden geçirir. ▪ Tesadüfi fikirleri çok zor kabul eder.
MÜZİKSEL ZEKÂ	<p>Yeni ritimler, tonlamalar oluşturma alanı.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Konular müzikal ya da ritimsel olarak verildiği zaman daha kolay öğrenir. ▪ Ses ve tonlamaların karakteristik özelliklerine karşı

	duyarlıdır. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Müzikal oluşumun bileşenlerini ayırt eder.
UZAMSAL (EVREN-GÖRSEL) ZEKÂ	Uzamasal dünyayı algılama ve değişimlere uğratabilme alanı. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Resim, grafik, illüstrasyon ve sanat yoluyla anlar. ▪ Zihinsel resimler çizebilir.. ▪ Denge ve armoni arayışına sahiptir. ▪ Nesnelere arasındaki ilişkiyi fark eder. ▪ Nesneyi ve mekânı farklı pozisyonlarda doğru şekilde algılar. ▪ Kendisini uzayın içinde hisseder. ▪ Resimler üzerinde oynamalar yapar
DOĞACI ZEKÂ	Canlıların oluşumsal özelliklerine ilgi duyma alanı. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nesnelere çevre ile ilişkilendirmeyi sever. ▪ Çevresel değişimlere karşı duyarlıdır ▪ İçgüdüsel algısı yüksektir. ▪ Doğa, hayvanlar ve doğa olaylarına karşı duyarlıdır ▪ Canlılar hakkında bilgileri içeren kataloglar oluşturur, sınıflama yapar. ▪ İnsanın yaşamasına izin veren zekâ alanıdır.

Yukarıda tanımları ve özellikleri verilen zekâ alanlarının varlığını ileri süren çoklu zekâ kuramı, insan beynini tekil oluşumlardan kurtarıp çoğul bir nitelik kazandırmaktadır. Çoğul nitelikleri sahip olan insan beyninin anlama ve kavrama alanları da farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda, insanlarda var olan ve karşılaştıkları sorunları çözmeye kullandıkları bir güç olan yaratıcılığın geliştirilmesinde de farklı zekâ alanlarının bilinmesi önem taşımaktadır. Çoklu Zekâ Kuramı da bu bağlamda çocukların yaratıcılıklarını geliştirmede olanaklar sağladığı düşünülmektedir. Çetin ve Yükselen' e (2005) göre, tüm dünyada ilgi gören Çoklu Zekâ Kuramı, bireysel farklılıkları ön plana çıkarıp; çocukların kendileri tanımalarına, yaratıcılıklarını geliştirmelerine ve öğrenmelerini kolaylaştırmaya olanak sağlamaktadır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin şekilsel yaratıcılık düzeylerini çoklu zekâ alanları çerçevesinde değerlendirmektir.

1.2. Problem

Yaratıcılık kavram olarak basit tanımlamaların içine sığmayan karmaşık bir yapıya sahiptir. Yaratıcılık; tüm duyuşsal ve düşünsel etkinliklerde, her türlü çalışma ve uğraşın içinde var olan bir süreçtir. San (2004); yaratıcılığın, yalnız sanatsal süreçlerde ya da sanat eğitimi ve öğretimine ilişkin etkinliklerde rol oynayan bir yeti olmayıp, insan yaşamının ve insanlığın tüm evriminin tüm yönlerinde yer alan temel bir yetenek olduğunu belirtmiştir.

İnsanların geniş bir yetenek yelpazesine sahip olduğunu belirten Howard Gardner, Çoklu Zekâ Kuramı olarak adlandırdığı kuramında, her normal bireyin, az ya da çok, 8 zekâ alanına sahip olduğunu ileri sürmektedir (Saban, 2005).

San (2004) tarafından, insan yaşamının tüm yönlerinde yer alan ve temel bir yetenek olarak adlandırılan yaratıcılık ile Howard Gardner tarafından ileri sürülmüş olan zekâ alanları arasındaki farklılığı ortaya koymak bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın problemi, öğrencinin şekilsel yaratıcılık düzeyi ile cinsiyeti, anne ve babasının eğitim durumu ve zekâ alanı değişkenleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmektir.

1.3. Alt Problemler

Bu araştırmanın alt problemleri aşağıda sıralanmıştır.

1. Öğrencinin şekilsel yaratıcılık düzeyi ile cinsiyeti arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. Öğrencinin şekilsel yaratıcılık düzeyi ile anne ve babasının eğitim durumu arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Öğrencinin şekilsel yaratıcılık düzeyi ile zekâ alanı arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmada, tarama modeli kapsamında yer alan literatür taramasına, veri toplama araçları olarak ise; Çoklu Zekâ Envanteri ile Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel A Formuna başvurulmuştur.

2.1. Örneklem

Veri toplama araçlarının uygulandığı araştırmanın örneklemini, İstanbul İli Beşiktaş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Burak Reis İlköğretim Okulu'ndan basit tesadüfi (random) örnekleme yoluyla belirlenen toplam 40 öğrenci oluşturmaktadır.

2.2. Verileri Toplama Araçları

Öğrencinin zekâ alanını belirlemek amacıyla uygulanan Çoklu Envanteri, 93 önerme ve “Bana Tamamen Uygun”, “Bana Oldukça Uygun”, “Bana Kısmen Uygun”, “Bana Çok Az Uygun”, “Bana Hiç Uygun Değil” olmak üzere 5 seçenekten oluşmaktadır.

Torrance Yaratıcı Düşünme Testi (1962), E. P. Torrance tarafından geliştirilmiştir. Torrance Yaratıcı Düşünce Testi, 35 ayrı kültürde, yaklaşık 615 araştırmada ve 100'den fazla lisansüstü tezde kullanılmıştır (Korkmaz, 2002).

Torrance Yaratıcı Düşünce Testi, kişide var olan yaratıcılığın; akıcılık, esneklik, orijinallik, geniş görüşlülük gibi boyutlarını ölçmektedir (Özguven, 2000).

Torrance (1974)'a göre tecrübesiz bir notlandırıcının güvenilirliği .88. ile .96 arasında değişmektedir. (Aslan, 1994).

Torrance Yaratıcı Düşünce Testinin güvenilirlik çalışması, Türkiye’de 2002 yılında Korkmaz (2002) tarafından da yapılmış ve Cronbach Alpha değeri .88 olarak belirlenmiştir.

2.3. Verileri Analizi

Bu araştırmanın bağımsız değişkenlerini deneğin; cinsiyeti, anne ve babasını eğitim düzeyi ve deneğin zekâ alanı oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın bağımlı değişkenini ise, öğrencinin şekilsel yaratıcılık düzeyi oluşturmaktadır.

Araştırmanın alt problemlerini test etmek amacıyla; korelasyon katsayısı hesaplanmış, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve İlişkisiz Grup t-testi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < .05$ alınmıştır.

3. BÖLÜM BULGULAR

1. Alt Probleme İlişkin Bulgular

1. Öğrencinin şekilsel yaratıcılık düzeyi ile cinsiyeti arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1. Alt probleme ilişkin bulgular aşağıda yer alan Tablo 3.1.’ de aktarılmıştır.

Tablo 3.1. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanının Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	Standart Sapma	t	p
kız	22	42,9091	11,38936	2,42822	,106
Erkek	18	36,2500	14,07882	3,31841	,115

$p < .05$

Yorum

Tablo 3.1.' deki analiz sonuçlarına göre, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu' ndan elde etmiş oldukları toplam puanlarına yönelik tutumları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Kız öğrencilerin TYDT' nin elde etmiş oldukları toplam puana yönelik tutumları ($\bar{X}=42,9091$), erkek öğrencilere ($\bar{X}=36,2500$) göre daha olumludur. Bu bulgu, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu' ndan elde etmiş oldukları toplam puana yönelik tutumları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı şeklinde de yorumlanabilir.

2. Alt Probleme İlişkin Bulgular

2. Öğrencinin şekilsel yaratıcılık düzeyi ile anne ve babasının eğitim durumu arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. Alt probleme ilişkin bulgular aşağıda yer alan Tablo 3.2.' de aktarılmıştır.

Tablo 3.2. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanının Anne ve Babanın Eğitimi Durumuna Göre ANOVA Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Babanın Eğitim Durumu	Gruplararası	19,233	32	,601	,631	,824
	Gruplarıçi	6,667	7	,95		
	Toplam	25,900	39	2		
Annenin Eğitim Durumu	Gruplararası	17,000	32	,531	,413	,958
	Gruplarıçi	9,000	7	1,286		
	Toplam	26,000	39			

$p < .05$

Yorum

Tablo 3.2.' deki analiz sonuçlarına göre, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu' ndan elde ettikleri toplam puanları, anne

ve babalarının eğitim düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, anne ve babalarının eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

3. Alt Probleme İlişkin Bulgular

3. Öğrencinin şekilsel yaratıcılık düzeyi ile zekâ alanı arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 3.3. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanı ile Doğacı Zekâ Arasındaki Korelasyon

		Şekilsel Test Toplam Puan	Doğacı Zekâ
Şekilsel Test Toplam Puan	Pearson	1	,053
	Correlation		,746
	Sig. (2-tailed)		,746
Doğacı Zekâ	N	40	40
	Pearson	,053	1
	Correlation	,746	
	Sig. (2-tailed)	,746	
	N	40	40

p<.05

Yorum

Tablo 3.3.'teki korelasyon sonuçlarına göre, öğrencilerin, Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu toplam puanı ile doğacı zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, doğacı zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Tablo 3.4. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanı ile Sosyal Zekâ Arasındaki Korelasyon

		Şekilsel Test Toplam Puan	Sosyal Zekâ
Şekilsel Test Toplam Puan	Pearson Correlation	1	,157
	Sig. (2-tailed)		,332
	N	40	40
Sosyal Zekâ	Pearson Correlation	,157	1
	Sig. (2-tailed)	,332	
	N	40	40

p<.05

Yorum

Tablo 3.4.' teki korelasyon sonuçlarına göre, öğrencilerin, Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu toplam puanı ile sosyal zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, sosyal zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Tablo 3.5. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanı ile İçsel Zekâ Arasındaki Korelasyon

		Şekilsel Test Toplam Puan	İçsel Zekâ
Şekilsel Test Toplam Puan	Pearson Correlation	1	-,017
	Sig. (2-tailed)		,919
	N	40	40
İçsel Zekâ	Pearson Correlation	-,017	1
	Sig. (2-tailed)	,919	
	N	40	40

p<.05

Yorum

Tablo 3.5.' teki korelasyon sonuçlarına göre, öğrencilerin, Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu toplam puanı ile içsel zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı

Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, içsel zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Tablo 3.6. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanı ile Bedensel Zekâ Arasındaki Korelasyon

		Şekilsel Test Toplam Puan	Bedensel Zekâ
Şekilsel Test Toplam Puan	Pearson Correlation	1	,073
	Sig. (2-tailed)		,656
	N	40	40
Bedensel Zekâ	Pearson Correlation	,073	1
	Sig. (2-tailed)	,656	
	N	40	40

p<.05

Yorum

Tablo 3.6.'daki korelasyon sonuçlarına göre, öğrencilerin, Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu toplam puanı ile bedensel zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, bedensel zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Tablo 3.7. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanı ile Müzikal Zekâ Arasındaki Korelasyon

		Şekilsel Test Toplam Puan	Müzikal Zekâ
Şekilsel Test Toplam Puan	Pearson Correlation	1	,039
	Sig. (2-tailed)		,813
	N	40	40
Müzikal Zekâ	Pearson Correlation	,039	1
	Sig. (2-tailed)	,813	
	N	40	40

p<.05

Tablo 3.7.' deki korelasyon sonuçlarına göre, öğrencilerin, Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu toplam puanı ile müzikal zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, müzikal zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Tablo 3.8. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanı ile Görsel Zekâ Arasındaki Korelasyon

		Şekilsel Test Toplam Puan	Görsel Zekâ
Şekilsel Test Toplam Puan	Pearson Correlation	1	-,193
	Sig. (2-tailed)		,234
	N	40	40
Görsel Zekâ	Pearson Correlation	-,193	1
	Sig. (2-tailed)	,234	
	N	40	40

$p < .05$

Tablo 3.8.' deki korelasyon sonuçlarına göre, öğrencilerin, Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu toplam puanı ile görsel zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, görsel zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Tablo 3.9. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanı ile Mantıksal Zekâ Arasındaki Korelasyon

		Şekilsel Test Toplam Puan	Mantıksal Zekâ
Şekilsel Test Toplam Puan	Pearson Correlation	1	,106
	Sig. (2-tailed)		,515
	N	40	40
Mantıksal Zekâ	Pearson Correlation	,106	1
	Sig. (2-tailed)	,515	
	N	40	40

$p < .05$

Tablo 3.9.' daki korelasyon sonuçlarına göre, öğrencilerin, Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu toplam puanı ile mantıksal zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, mantıksal zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Tablo 3.10. Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu Toplam Puanı ile Sözel Zekâ Arasındaki Korelasyon

		Şekilsel Test Toplam Puan	Sözel Zekâ
Şekilsel Test Toplam Puan	Pearson	1	-,026
	Correlation		,873
	Sig. (2-tailed)		
	N	40	40
Sözel Zekâ	Pearson	-,026	1
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	,873	
	N	40	40

$p < .05$

Yorum

Tablo 3.10' daki korelasyon sonuçlarına göre, öğrencilerin, Torrance Şekilsel İfade Testi A Formu toplam puanı ile sözel zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, sözel zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

4. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1.Sonuç

Araştırmada, öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu' ndan elde etmiş oldukları toplam puana yönelik tutumları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu' ndan elde ettikleri toplam

puanlarına yönelik tutumları, anne ve babalarının eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmediği gözlenmiştir. Öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Şekilsel İfade Testi A Formu'ndan elde ettikleri toplam puanlarına yönelik tutumları, zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmediği sonucuna varılmıştır.

4.2.Öneriler

Şekilsel yaratıcılığın, zekâ alanlarına bağlı olarak anlamlı bir biçimde değişmediği gözlenen bu araştırmadan yola çıkarak, bireyde var olan yaratıcılığın, anlamlı bir şekilde değişebileceği düşünölen diğer konular üzerine araştırmalar yoğunlaştırılarak, yaratıcılığın geliştirilmesi yönündeki çalışmalara ağırlık verilebilir.

5. BÖLÜM KAYNAKÇA

- ASLAN, E.A. (1994). *Yaratıcı Düşünceli Bireylerin Psikolojik İhtiyaçları*, Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- BELLEAU, J. (2001). *Les Formes D'intelligence de Gardner*. Conseiller Pédagogique. Erişim Adresi:
<http://www.clevislauzon.qc.ca/Publications/Intelligences%20multiples.pdf>
(Son Erişim Tarihi: 02.04.2009)
- BRU, M. (2006). *Les Methodes En Pédagogie*. Que Sais-Je. Presses Universitaires de France: Paris.
- BUZAN, T. (1996). KEENE, R.. *Dehanın El Kitabı, İçinizdeki Dahiyi Nasıl Uyandırırısın*. İstanbul:Sabah Kitapları.
- BÜMEN, N.T. (2004). *Okulda Çoklu Zekâ Kuramı*, Ankara:Pegem A Yayıncılık.
- ÇETİN, Z., YÜKSEL, A. (2005) Çoklu zekâ Eğitim Programlarının Çocukların Yaratıcılıkları Üzerinde Etkisi. *Yaşadıkça Eğitim*. 87. 38-40.

- KORKMAZ, H. (2002). *Fen Eğitiminde Proje Tabanlı Öğrenmenin Yaratıcı Düşünme, Problem Çözme ve Akademik Risk Alma Düzeylerine Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- KUZGUN, Y., DERYAKULU, D. (2004). *Bireysel Farklılıklar ve Eğitime Yansımaları. Eğitimde Bireysel Farklılıklar*, A. ŞİMŞEK, J.B. SALI, M. PİŞKİN, B. YEŞİLYAPRAK, F.H.BIKMAZ, B.E.ÖZYURT. Ankara:Nobel Yayın ve Dağıtım.
- ÖZGÜVEN, İ. E. (2000). *Psikolojik Testler*. Ankara:Psikolojik Danışma, Rehberlik ve Eğitim Merkezi (PDREM).
- SABAN, A. (2005). *Çoklu zekâ Teorisi ve Eğitim*, Ankara:Nobel Yayın Dağıtım.
- SAN, İ. (2004). *Sanat ve Eğitim Yaratıcılık Temel Sanat Kuramları Sanatsal Eleştirisi Yaklaşımları*, Ankara:Ütopya Yayınevi.
- TORRANCE, E.,P. (1976). *Montrez Votre Imagination Avec des Dessins*, Paris 16:Les Editions du Centre de Psychologie Appliquée.
- TORRANCE, E.,P. (1976). *Test de Pensée Créative*, Paris 16:Les Editions du Centre de Psychologie Appliquée.